

GRØN SKATTEREFORM

MICHAEL SVARER
AARHUS UNIVERSITET
CCS-ALLIANCEN, 1. MARTS 2022

INSTITUT FOR ØKONOMI
AARHUS UNIVERSITET

1. MARTS 2022

MICHAEL SVARER
PROFESSOR

Ekspertgruppen for en grøn
skattereform skal udarbejde
modeller, der bidrager til
klima-lovens mål om 70 pct.
reduktion i 2030.

”

..skitsere en model for
omlægning af energifgifterne til
en mere direkte afgift på CO₂-
udledning

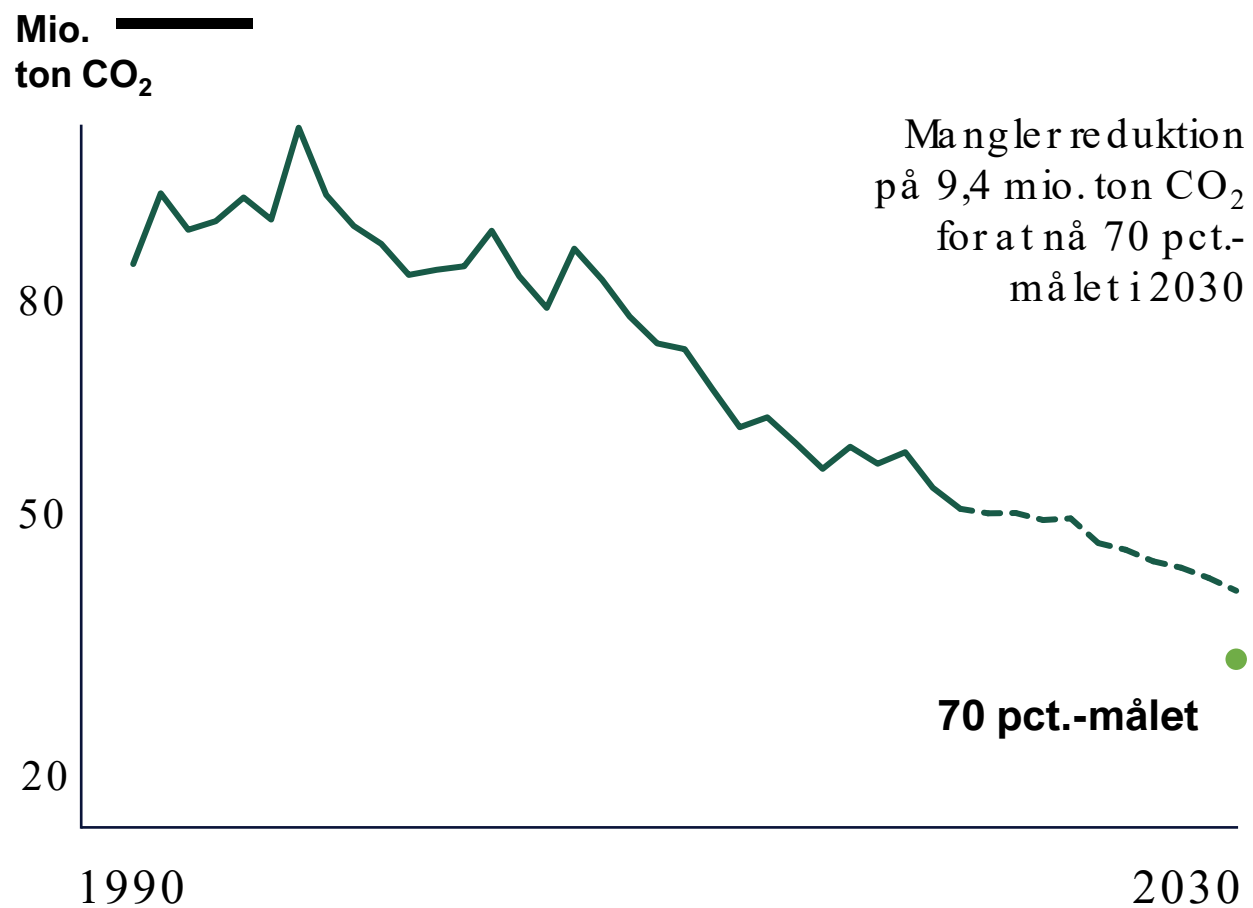
..udvide afgiftsgrundlaget til
områder, der er relativt
veldefinerede

..pege på hensigtsmæssige
kompensations- og
tilbageføringsmekanismer

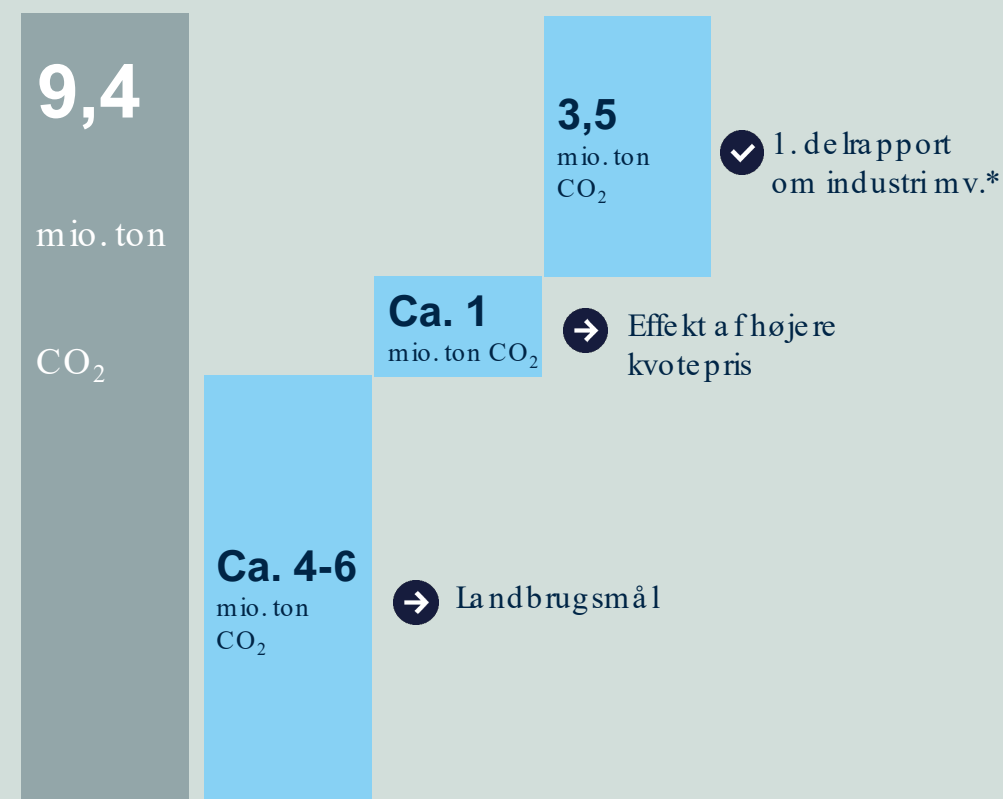
”

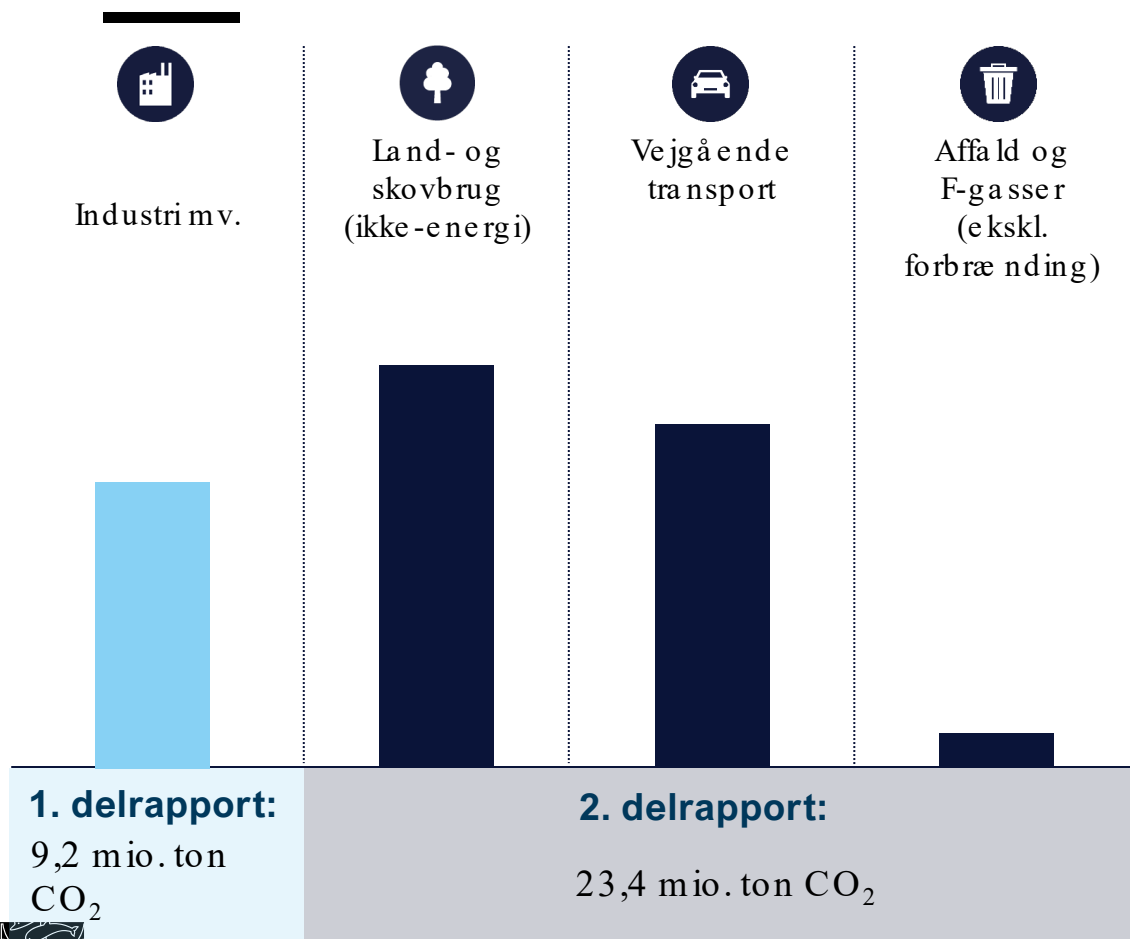
Indfrielse af 70 pct.-målet

1. delrapport: Reduktion på 3,5 mio. ton CO₂ i 2030

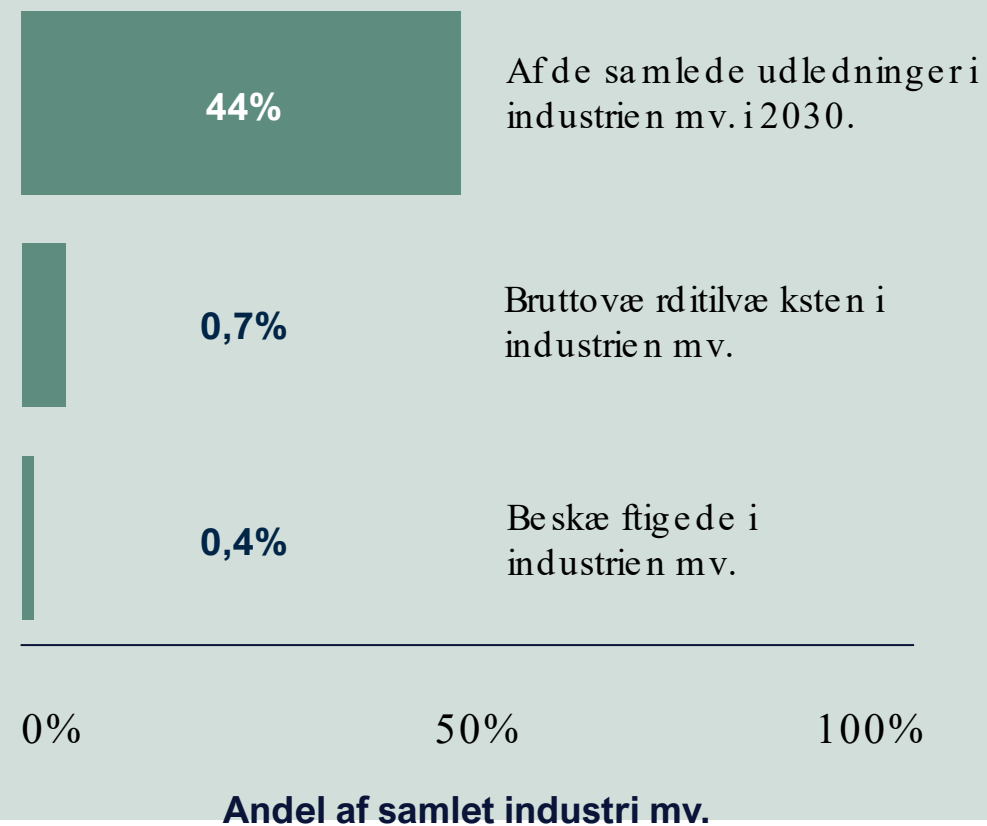

FORVENTEDE UDLEDNINGER I 2030

Industriens udledninger er meget koncentrerede

De fem største udledere i industrien mv. udgør:

ENSARTET CO₂-AFGIFT ER MEST OMKOSTNINGSEFFEKTIV

Ens incitamenter for at reducere udledninger på tværs af sektorer

Incitamenter vil være uafhængige af typen af udledninger

Øget incitament til at udvikle nye klimavenlige teknologier

Mindst muligt tab for samfundet

**70 pct. CO₂
reduktion**

**Indfrielse med ensartet
CO₂-afgift reducerer:**

Omstillings-
omkostninger

Tab af
velstand

FLERE FORSKELLIGE HENSYN

Indretningen af afgiftssystemet skal balancere klimaovens guidende principper

På den ene side hensyn til samfundsøkonomi og de billigst mulige reduktioner

På den anden side hensyn til den nuværende erhvervsstruktur og risikoen for lækage

Herudover hensyn til social balance og de offentlige finanser

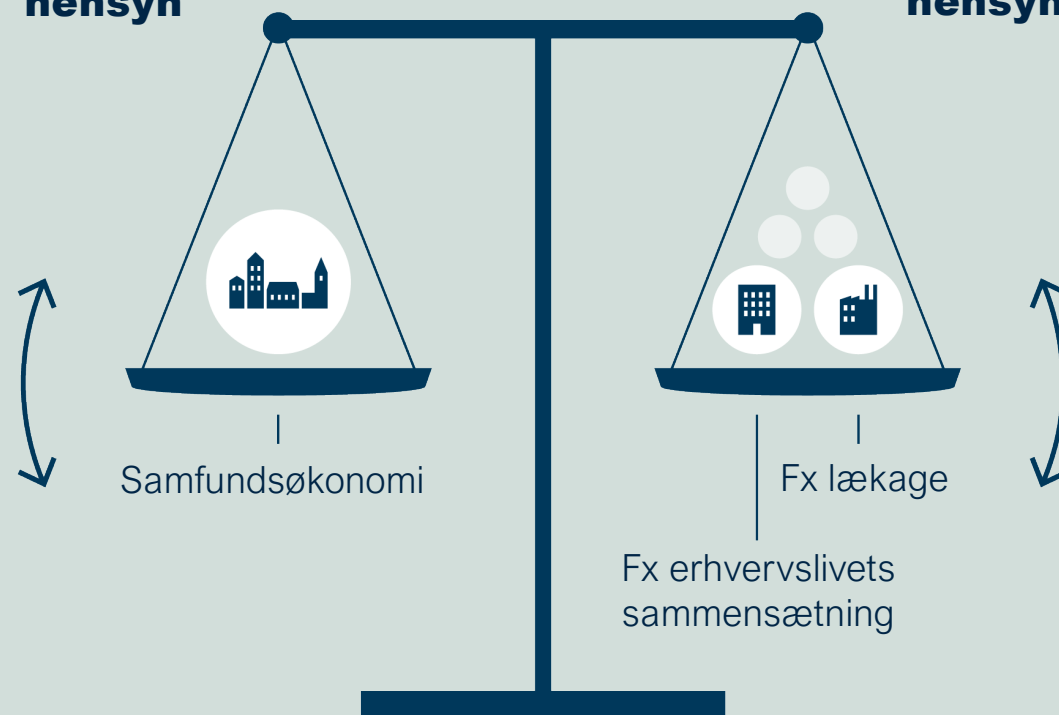
Men ikke alle kan håndteres samtidig

Samfundsøkonomiske

Øvrige

hensyn

hensyn

Negative udledninger

Negative udledninger kan bidrage til at indfri 70 pct.-målet på samme måde som reduktion af udledninger

Det kan være gennem fangst og lagring af CO₂ fra fx biomasse eller biogas i tidligere olie- eller gasreserver i Nordsøen

Derfor skal et nyt afgiftssystemet give ens økonomisk tilskyndelse til negative udledninger som reduktion af udledninger

Tre indretninger af CO₂-afgiftssystemet

Fællestræk

Omlægning af energifgift og udvidelse til fritagne områder

Ensretning af afgiftsniveauer

Tilskyndelse til negative udledninger

Nedslag for kvoteomfattede virksomheder

Reduktion på 3,5 mio. ton CO₂

3 modeller med forskellige hensyn

Model 1

Billigste reduktioner

Model 2

Delvis håndtering af lækage

Model 3

Yderligere håndtering af lækage

Model 1:

Billigste reduktioner

CO₂-afgift: kr. pr. ton CO₂

Tilskudssats:

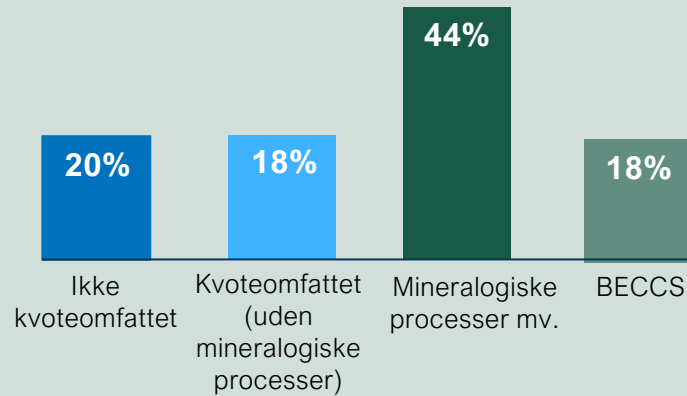
750 kr. pr. ton CO₂

Anvendelse af provenu:

Fx selskabsskat eller elafgift

Reduktioner: 3,5 mio.
47 pct. tekniske reduktioner

Samfundsøkonomisk omkostning (skyggepris)

250 kr. pr. ton CO₂

Umiddelbar erhvervsbelastning

2,8 mia. kr.

Provenu

0,8 mia. kr.

Konklusion

Ensatet CO₂-afgift giver samfundsøkonomisk billige reduktioner

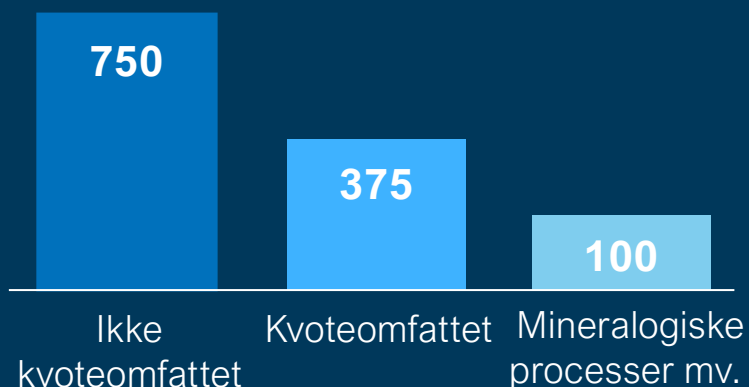
CO₂-reduktionerne skyldes i høj grad produktionsnedgang og risiko for lækage

Behov for modeller, der imødekommer øvrige dele af klimalovens hensyn

Model 2:

Delvis håndtering af lækage

CO₂-afgift: kr. pr. ton CO₂

Tilskudssats:

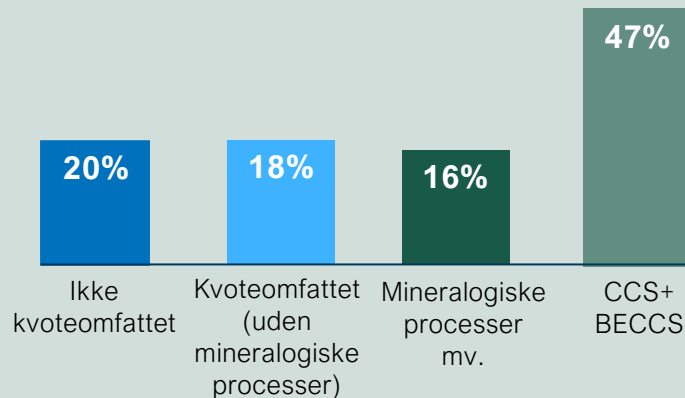
850 kr. pr. ton CO₂

Anvendelse af provenu:

Tilskud til CCS og BECCS

Reduktioner: 3,5 mio.
70 pct. tekniske reduktioner

Samfundsøkonomisk omkostning (skyggepris)

500 kr. pr. ton CO₂

Umiddelbar erhvervsbelastning

2,3 mia. kr.

Provenu

0 mia. kr.

Konklusion

Lavere sats kan mindske lækagerisiko for store udledere

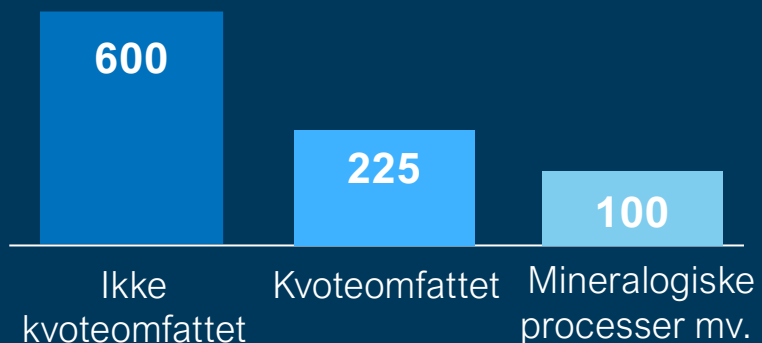
Mindre produktionsnedgang og risiko for lækage og større teknisk omstilling

Højere samfundsøkonomiske omkostninger og øvrige brancher vil fortsat have høj CO₂-afgift

Model 3:

Yderligere håndtering af lækage

CO₂-afgift: kr. pr. ton CO₂

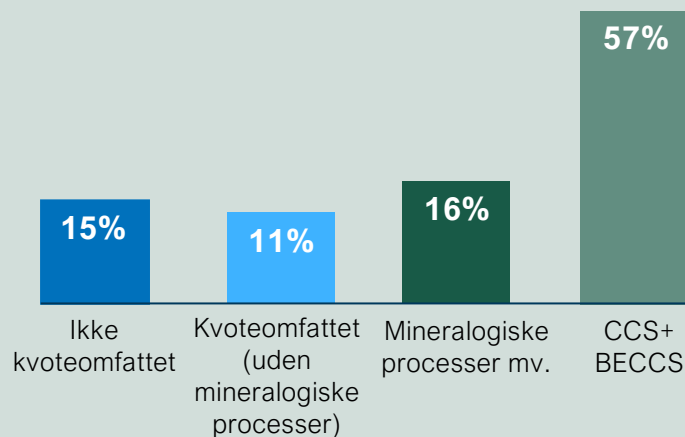

Tilskudssats:
875 kr. pr. ton CO₂

Anvendelse af provenu:
Tilskud til CCS og BECCS

Reduktioner: 3,5 mio.
75 pct. tekniske reduktioner

Samfundsøkonomisk omkostning (skyggepris)
525 kr. pr. ton CO₂

Umiddelbar erhvervsbelastning
1,6 mia. kr.

Provenu
-0,5 mia. kr.

Konklusion

Supplerende finansiering giver mulighed for lavere satser, yderligere tekniske effekter og lavere struktureffekter

Mindsker risiko for lækage og erhvervsforskydninger

Endnu højere samfundsøkonomisk omkostning og kræver ekstern finansiering på 0,5 mia. kr.

FORDELINGS OG BESKÆFTIGELSESEFFEKTER

Lille effekt på indkomstfordelingen

Begrænset beskæftigelsesfald i CO₂ intensive erhverv

I samtlige tre modeller er beskæftigelsesfald mindre end én procent for de påvirkede erhverv underet

Beskæftigelsen vil stige i de CO₂ lette erhverv

Stort set ingen effekt på arbejdsudbud og den samlede beskæftigelse

Omstillingseffekter på arbejdsmarkedet

	Antal beskæftigede	Model 1		Model 2		Model 3	
		Ændring	Pct.	Ændring	Pct.	Ændring	Pct.
Landbrug og Fiskeri mv.	70.800	-1.000	-1,5	-1.000	-1,5	-800	-1,1
Forsyning	26.300	-500	-1,8	-500	-1,8	-300	-1,0
Mineralogi mv.	14.100	-1.000	-7,2	-200	-1,4	-200	-1,4
Øvrig industri	478.700	-1.000	-0,2	-1.000	-0,2	-600	-0,1
Indenlandsk transport	10.200	-500	-4,5	-500	-4,5	-400	-3,4
I alt	600.100	-4.000	-0,7	-3.200	-0,5	-2.300	-0,4

ANBEFALINGER

- Ekspertgruppen anbefaler modeller med 3,5 mio. ton reduktion, hvilket anses for et nødvendigt bidrag for at nå 70 pct.-målet
- De samfundsøkonomisk billigste reduktioner sikres ved ensartet sats (**model 1**), men en stor del kommer fra produktionsreduktion, som medfører lækagerisiko
- Det kan imødegås ved nedsatte satser til udvalgte udledere og et målrettet tilskud (**model 2 og 3**), der sikrer flere tekniske reduktioner, men øger samfundsøkonomiske omkostninger
- Analyserne kan vise omkostningerne ved vægtningen, men i sidste ende vil afvejningen være et politisk valg

EKSPERTGRUPPEN FOR EN **GRØN SKATTEREFORM**

Spørsmål

INSTITUT FOR ØKONOMI
AARHUS UNIVERSITET